

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง
เรื่อง ประกาศคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง

*****

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้พัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อ
ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้สอดคล้องกับ
แผน ๓ ระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบโดย
นำหลักธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นกลไกในการพัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติ
การป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินคุณธรรม
และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)
องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง

องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติงานและการ
ดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน การปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจ
ในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงดำเนินการจัดทำวิเคราะห์
ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานอันอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงาน รายละเอียดตาม
เอกสารแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่

เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสมศักดิ์ นิมพงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง

**คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงาน
เพื่อการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง**
โดย สำนักงานปลัด

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ขัดกันหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต

สำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าว มีให้เห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะกลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

ความขัดแย้ง (Conflict)

สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยกันเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้น เมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวทางปฏิบัติ หรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private interest)

เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับโดยเห็นว่ามีคุณค่า ที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest)

สิ่งใดก็ตามที่ให้ประโยชน์สุขแก่กลุ่มบุคคลทั้งหลายในสังคมผลประโยชน์สาธารณะยังหมายถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม พฤติกรรมที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสมอ

7 รูปแบบ : ผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Acceptance of benefit)

คือการรับของขวัญและความสะดวกสบายที่เกินความเหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลในการปฏิบัติงานในหน้าที่ การรับของขวัญมีในรูปแบบ เช่น การลดราคาของ เงินสนับสนุน เงินที่ถูกค้ำของหน่วยงาน บริจาคให้ การเลี้ยงอาหารอย่างฟุ่มเฟือย สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อผู้รับและทำให้เจ้าหน้าที่ตัดสินใจเอนเอียงในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญนั้น

2. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self Dealing)

คือ การหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัวหรือพวกพ้องจากตำแหน่งหน้าที่เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อตนเองหรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานตนเอง เช่น มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด

3. การทำงานหลีกออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณไปแล้ว (Post Employment)

คือ การทำงานหลีกออกจากงานเดิม โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น ลาออกจากหน่วยงานไปทำงานในหน่วยที่ดำเนินธุรกิจประเภทที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล

4. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting)

คือ การเป็นที่ปรึกษาและการจ้างงานให้แก่ตนเองรวมถึงการใช้ตำแหน่งสถานภาพการทำงานสาธารณะ ในการที่จะเข้าไปเป็นนายจ้างของภาคเอกชนหรือเป็นเจ้าของ ตลอดจนการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ของรัฐในการทำงานพิเศษภายนอก เช่น ตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่แข่งขันหรือรับงานจากต้นสังกัด

5. การใช้สมบัติของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using Employer's Property for Private Usage) เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว

6. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information)

คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็นในข้อมูลลับของทางราชการ นำข้อมูลไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบของเงินหรือประโยชน์อื่นๆ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพวก

ฟ้องและแสวงหาผลประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบข้อมูลภายในโครงการตัดถนนจึงบอกญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการเพื่อนำมาขายให้กับราชการในราคาสูง

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling)

เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือในบ้านเกิดของตนเองหรือการใช้งบประมาณในการหาเสียง

4 หลัก ในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

1. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ

การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลัก เจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมาย และนโยบาย จะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคล ปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียง ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

2. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด

ต้องเปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือเปิดโอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิด มีวิธีการต่างๆ สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

การปฏิบัติตนที่ยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กร การจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระบบในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบายและเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมี และต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้ โดยเฉพาะผู้บริหารก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

4. สร้างวัฒนธรรมองค์กร

ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

กรณีตัวอย่างตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน 3 เรื่อง เป็นเหตุการณ์ทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และวิธีการจัดการเมื่อเผชิญปัญหาทางจริยธรรม โดยจำลองเหตุการณ์ การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามประมวลจริยธรรมฯ ข้าราชการ สามารถทำได้หรือไม่ เสี่ยงต่อการประพฤติดิตตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อใดพร้อมแนวปฏิบัติเมื่อเกิดสถานการณ์นั้นๆ ขึ้นกับตนเอง

1. กล้าแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

นายประหยัด ประธานคณะกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ในหน่วยงานราชการ ได้วางแผนและออกเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทที่เขาเป็นหุ้นส่วนอย่างลับๆ นายอุทิศ ผู้โต้แย้งข้อบัญญัติของนายประหยัดตรวจพบเข้า จึงต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของทางราชการไว้

ข้อสรุป

การที่นายอุทิศมีความคิดเห็นคัดค้านผู้บังคับบัญชาในที่ประชุม โดยยึดมั่นในหลักการและความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ 3 (4) ซึ่งนอกจากคัดค้านแล้ว ควรจัดทำบันทึกคำคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุม หรือในเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี เพื่อให้สามารถเป็นหลักฐานป้องกันการมีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว นอกจากนี้ นายอุทิศยังมีการกระทำที่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมฯ ข้อ 4 (3) กล่าวคือ ได้ตรวจพบว่าหลักเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่กำหนดนั้นอาจที่การ “ลือคสเปค” โดยไม่ทราบมาก่อนว่าบริษัทที่มายื่นเป็นบริษัทที่ นายประหยัด ผู้บังคับบัญชามีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงถึงการเป็นผู้มีความละเอียด รอบคอบ มีความรับผิดชอบและใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมา ตามข้อมูลหลักฐานที่ปรากฏ

ส่วนนายประหยัด ถือว่าได้กระทำฝ่าฝืน ประมวลจริยธรรม ข้อที่ 6 (3) ที่ว่าต้องไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการหรือการทำนิติกรรม หรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เหตุเพราะได้มีการวางแผนออกกฎเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์ เพื่อให้บริษัทที่ตนเองเป็นหุ้นส่วนได้ผลประโยชน์ จึงถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและเป็นการกระทำที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

2. การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยมิชอบ

เสรีได้รับการเสนอราคาพิเศษสำหรับค่าประกันรถยนต์ใหม่ 30 คันของหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่จากพรทิพย์ลูกพี่ลูกน้องของเขา พร้อมข้อเสนอการบริการประกันรถฟรีให้กับรถยนต์ส่วนบุคคลของเสรี

ข้อสรุป

จากตัวอย่างสอดคล้องกับประมวลจริยธรรมฯ ข้อ 5 ที่ว่าด้วยการแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ นายเสรีทำถูกถ้าไม่รับข้อเสนอของพรทิพย์และพรทิพย์ส่งเรื่องตามขั้นตอน เพราะการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้คุณให้โทษแก่บุคคลนั้นๆ ถือเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ 5 (1) และต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวม ตามข้อ 5 (5)

3. ของขวัญปีใหม่

วิชัยผู้ประมุขงานสร้างตึกสำนักงานของสถานที่ราชการแห่งหนึ่งเดินทางมาเพื่ออวยพรปีใหม่ให้กับนายชื่อสัตย์ รองอธิบดีผู้ดูแลโครงการสร้างตึกที่นายวิชัยรับของเงินสดที่เป็นสินน้ำใจเล็กน้อยสำหรับเพื่อนๆ ข้าราชการในส่วนที่ดูแลโครงการนี้ ให้นำไปแบ่งกัน

ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าประชาชนมีความตั้งใจที่จะนำของขวัญมาให้ข้าราชการตามธรรมเนียมปฏิบัติ แต่ต้องระวังมูลค่าของของขวัญแต่ละราย จะต้องไม่เกิน 3,000 บาท ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้ หากท่านไม่ทราบที่มาของราคา หรือไม่แน่ใจว่าของขวัญชิ้นนั้นๆ จะรับไว้ได้หรือไม่ ท่านไม่ควรรับของขวัญนั้น สอดคล้องตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ 6 (1) คือข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบ โดยเฉพาะไม่เรียกร้อยหรือยอมรับของขวัญของตนเอง รับให้ญาติ หรือให้คนอื่นรับแทนตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติหน้าที่ ยกเว้น เป็นการให้โดยธรรมเนียมปฏิบัติ หรือที่ให้ตามประเพณีอย่างเหมาะสมแก่บุคคลทั่วไป

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 หมวด 6 การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มาตรา 126 ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด รวมถึงคู่สมรส ดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่
- (3) รับสัมปทานหรือคองถัวซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(4) เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย ในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจ เอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานภาครัฐ ที่ตนปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดย สภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้น อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ทาง ราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

มาตรา 127 ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง ที่คณะ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4) ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พ้น ตำแหน่ง

มาตรา 128 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใด รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตาม หลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ใคร อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 126

1. กรรมการ ป.ป.ช.
2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
4. คู่สมรส

ใคร อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 127

1. กรรมการ ป.ป.ช.
2. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
3. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

การห้ามมิให้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

ใคร อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 128

- เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง

หลักการบังคับใช้

ตามมาตรา 128 แห่ง พ.ร.บ. ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐ รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ และ
ยังห้ามผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปี ด้วย

หลักเกณฑ์

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้จะต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายหรือกฎ
ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอนุญาตให้รับได้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด

โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนดได้ ดังนี้

1. มีกฎหมายอนุญาตที่สามารถรับได้
2. เป็นการรับจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ โดยจะต้องเป็นการให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมจรรยาตามฐานานุรูป
3. เป็นการรับโดยธรรมจรรยา จากบุคคลอื่น ซึ่งมีโชติญาติ เช่น ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญรวมถึง
การแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณการต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือ
ปฏิบัติกันในสังคม

ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- การรับจากผู้ซึ่งมีโชติญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาส ไม่เกิน
3,000 บาท
- การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

กรณีมีความจำเป็นต้องรับไว้

เพื่อรักษาไมตรี ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาทันทีเพื่อวินิจฉัยว่าจำเป็นเหมาะสมที่จะ รับเป็น
สิทธิของตนหรือไม่

ถ้าผู้บังคับบัญชา มีคำว่าไม่สมควรรับ ก็ให้คืนแก่ผู้ให้ทันที ถ้าคืนไม่ได้ก็ส่งมอบให้เป็นสิทธิ
ของหน่วยงาน (เมื่อดำเนินการแล้วถือว่าเจ้าหน้าที่ไม่เคยรับทรัพย์สินนั้น)

บทลงโทษ

1. จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ
2. ปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือ
3. ทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา 127

1. จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือ
2. ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือ
3. ทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ 7 ข้อ

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
5. มุ่งสัมฤทธิ์ของงาน
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การให้-การรับของขวัญและผลประโยชน์

การให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

เนื่องจากความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ภาครัฐจะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้อิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่า

เป็นการประพุดติมิชอบยอมทำลายความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการ รวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ของขวัญคืออะไร

ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของบริการ หรืออื่นๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่า ตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้

- ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึงถึงสินค้าบริโภค ความบันเทิง การต้อนรับให้ที่พักการเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคา สินค้าหรือบริการและเงิน เป็นต้น

- ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึงสิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่น การให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้ หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นๆ

ควรมีการจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ มี 3 คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจ

1) เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

1.1 ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านจะต้องปฏิเสธ ไม่จะเป็นโอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลีอตเตอร์ หุ่น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน

การถูกเสนอสิ่งใดๆ นอกเหนือจากเงินนั้นสิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ

- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือไม่

- ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายใน และงานตรวจคุณภาพการจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรม เรื่องนี้ มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

1.2 การรับก่อกำเนิดให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม หรือไม่ หากการรับก่อกำเนิดเกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะแล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อกำเนิดข้อพิพาทสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบ และการทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆ จะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ

ดังนั้นองค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเองเหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาสังคมมีต่อภาครัฐและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมประการสำคัญสมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม โดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิดชอบและแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเที่ยงธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการ

2) เราควรรายงานการรับหรือไม่

2.1 ธรรมชาติของผู้ให้ พิจารณาตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญ และหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

2.2 บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร ถ้าข้าราชการอื่นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์ หรือเสียประโยชน์ทั้งจาก

ระดับองค์กร และระดับบุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรม และจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญ หรือผลประโยชน์ใดๆ และมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญ และผลประโยชน์ ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและผลประโยชน์ ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการกำหนดว่าของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการ ให้เทียบกับค่าตามราคาตลาด โดยต้องมีค่าน้อยกว่า 3,000 บาท ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

แนวพิจารณาในการปฏิบัติ

1. ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อย ของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด
2. ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า 3,000 บาท ไม่ต้องรายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้
3. ของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน 3,000 บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้
4. ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง 3,000 – 15,000 บาท และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่
5. ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า 15,000 บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสม องค์กร อาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานในขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากงานของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ
6. ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียวในกลุ่มเดียวกันหรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่รับโดยรายงานต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ

7. ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการแม้จะต่างคนต่างกลุ่มเพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

8. ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชนองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอบ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือนก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ เมื่อมีผู้มารับบริการควรปฏิเสธการรับ

9. เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ (ตัวอย่างเช่น หุ่น พันธบัตร ล็อตเตอรี่) ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

3) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

3.1 ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีค่าไม่เกิน 3,000 บาท

3.2 หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง 3,000-15,000 บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่

3.3 หากราคามากกว่า 15,000 บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้น และพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน นอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉลทุจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆ รับของขวัญหรือผลประโยชน์ ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

หากท่าน...พบเห็นและประสบกับปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

เกิดขึ้นกับตัวเอง ให้พิจารณาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นว่าส่วนรวมเสียผลประโยชน์หรือไม่ หากส่วนรวมเสียผลประโยชน์ ควรหลีกเลี่ยง เช่น หากท่านเป็นกรรมการพิจารณาจัดจ้างหรือพิจารณาความดีความชอบของบุคคลใกล้ชิด ท่านก็ควรจะถอนตัว จากการเป็นกรรมการหรืองดออกเสียง เนื่องจากการ

ตัดสินใจอาจมีผลทำให้การพิจารณาเบี่ยงเบน แต่หากเป็นเพียงคนรู้จักธรรมดา ท่านควรประกาศให้ทราบว่าท่านรู้จักกับบุคคลนั้น ต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจของท่านและเพื่อความโปร่งใส

เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานหรือคนใกล้ชิด ควรให้คำแนะนำด้วยการอธิบายถึงผลหรือโทษของความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งแนะนำวิธีการเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

เมื่อมีหลักฐานที่ทำให้มั่นใจว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของตนและทำให้ประโยชน์ส่วนรวมเสียหายสามารถประสานเพื่อให้ข้อมูลกับหน่วยงาน ต่อไปนี้

- หน่วยงานที่ต้นสังกัดของผู้กระทำความผิด
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย
- ศาลปกครอง
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- สำนักงานกองทุนสื่อประชาสังคมต้านคอร์รัปชัน (สปต.)

ข้อปฏิบัติหลักสำหรับสังคมคุณธรรม

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายในเรื่องชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม แต่ก็สามารถผสมผสานกันได้อย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกันได้ คนไทยจึงควรนำทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่นั้นมาปฏิบัติเพื่อสร้างสังคมคุณธรรมป้องกันการทุจริตโดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การยึดและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาของแต่ละศาสนา โดยนำหลักธรรมทางศาสนาเกี่ยวกับการสอนให้เป็นคนซื่อตรง มีวินัย เสียสละ และความพอเพียง มาบูรณาการกับการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องแม้ว่าหลักธรรมของแต่ละศาสนาจะมีมากมายและมีความแตกต่าง แต่โดยพื้นฐานของแต่ละศาสนาต่างก็มุ่งสอนให้ศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา โดยให้มุ่งกระทำแต่ความดีและละเว้นการกระทำความชั่วทั้งปวง ซึ่งเป็นคำสอนร่วมกันของทุกศาสนาที่มนุษย์พึงปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ ได้แก่

- ข้อปฏิบัติที่พึงละเว้นเช่น พระพุทธศาสนาสอนศีล 5 และ
- ความประพฤติที่พึงปฏิบัติ เช่น พระพุทธศาสนาสอนเรื่องธรรม 5 ประการ เมื่อพิจารณาลักษณะดังกล่าวจึงมีความเป็น คุณธรรมสากล

ดังนั้น แก่นแท้ของความดีคือการนำหลัก “ธรรมะ” ไม่ว่าจะ เป็นของศาสนาใดมายึดปฏิบัติ เพื่อให้เป็นคน “คิดดี ทำดี ทำถูกต้อง” จนเป็นธรรมชาติหรือลักษณะ

2. การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง ความพอมีพอกิน การรู้จักพอประมาณ และการคำนึงถึง ความมีเหตุผลโดยยึดหลักทางสายกลาง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติ (UN) ได้ทุลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Human Development Lifetime Achievement Award แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และได้มีปาฐกถาถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่สามารถเริ่มได้จากการสร้างภูมิคุ้มกันความประพติของตนเอง นอกจากนั้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังได้รับการยกย่องจากต่างประเทศว่าเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลเนื่องจากสามารถหยุดความโลภได้

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 นี้ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนด้วยวิถีชีวิตความรู้ควบคู่คุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น อดออม ดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีพื้นฐานมาจากชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาและนับว่าเป็นแนวคิดสำคัญที่สุดในการสอนคนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. การดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ต้งาม มีความเอื้ออาทร รักและแบ่งปัน มีจิตอาสาปฏิบัติตามประเพณีที่ต้งามของไทย และมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของคนไทย คำว่า “วัฒนธรรม” หมายถึงแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติของผู้คนในสังคมที่ได้รับการสั่งสมจากรุ่นต่อรุ่นซึ่งแสดงออกในรูปของสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความคิด สติปัญญา รวมทั้งระบบคุณธรรมซึ่งสัญลักษณ์ที่แสดงออกอาจอยู่ในรูปแบบที่จับต้องได้ เช่น ภาษา การแต่งกาย เทคโนโลยี ศิลปะ กิริยาท่าทาง และรูปแบบที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความคิดความเชื่อค่านิยม

ในสังคมไทย วัฒนธรรมได้ถูกให้ความสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม โดยรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2483 โดยกำหนดความหมายของ “วัฒนธรรม” ว่าหมายถึงลักษณะที่แสดงถึงความเจริญอภังการความเป็นระเบียบอันต้งาม ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติและศีลธรรมอันดีของประชาชนและกำหนดให้ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามวัฒนธรรมแห่งชาติ ต้องผดุงส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของชาติ รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมตามประเพณีที่ดีและช่วยปรับปรุงบำรุงให้ดีขึ้นตามสมัย

สำหรับค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เนื่องจากค่านิยมบางอย่างได้สร้างแก่นของวัฒนธรรมนั่นเอง เพราะฉะนั้นค่านิยมจึงมีความสำคัญมากและมีผลกระทบถึงความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม กล่าวคือ สังคมที่มีค่านิยมที่เหมาะสมและถูกต้อง เช่น สังคมใตยึดถือค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ ความ

ขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ หรือความสามัคคี สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าแน่นอน แต่ในทางกลับกัน สังคมใดมีค่านิยมที่ไม่สนับสนุนความเจริญ เช่น ค่านิยมที่เชื่อเรื่องโชคชะตาก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่กระตือรือร้นหรือเฉื่อยชาซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนา เป็นต้น เพราะฉะนั้นการปลูกฝังค่านิยมในสังคมจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในการดำเนินชีวิต ระหว่างสมาชิกในสังคมให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและเป็นการเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่สังคม

การเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ

ระบบงานให้บริการประชาชน

โดยยึดหลัก “ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และความโปร่งใส”

1. สร้างความเสมอภาคและความโปร่งใส ในการให้บริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง โดยทุกระบวนงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทองที่ให้บริการประชาชน/ผู้มาใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง มีการระบุขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมทั้งระยะเวลาที่ให้บริการและอัตราค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียให้ภาครัฐไว้อย่างชัดเจนในสถานที่ให้บริการผู้รับบริการสามารถตรวจสอบค่าใช้จ่ายได้ด้วยตนเองและหน่วยได้มีการเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและทั่วถึง เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์โดยมิชอบ

2. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในเรื่องการดำเนินงานขั้นตอนของการอนุมัติ/อนุญาตสำหรับการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง เพื่อลดการใช้ดุลพินิจและการพบเจ้าหน้าที่ตัวต่อตัวซึ่งอาจเสี่ยงต่อการทุจริต

3. ปรับปรุงกระบวนการทำงาน ขั้นตอนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสายทองในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Transparency Assessment : ITA) ซึ่งจะส่งผลให้ดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ระบบการบริหารงานด้านการคลัง

1. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้จัดการทางการเงิน (e-money) โดยการรับ-จ่ายเงินต่างๆ ของหน่วยงานและการจ่ายเงินต่างๆ จากผู้มาใช้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลีกเลี่ยงการรับ-จ่ายเงินผ่านเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการทุจริต

2. ระบบการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้มีการสร้างความโปร่งใส ความเป็นธรรม การแข่งขันอย่างกว้างขวางและทั่วถึง และมีการเผยแพร่ทาง website ของหน่วยงาน
3. ระบบการใช้จ่ายงบประมาณมีความประหยัดและคุ้มค่า โดยงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีต้องมีคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดสรร โดยคำนึงถึงความจำเป็นพร้อมทั้งมีคณะกรรมการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
4. มีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติ ในการบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีความชัดเจน โปร่งใส เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำการทุจริตของเจ้าหน้าที่

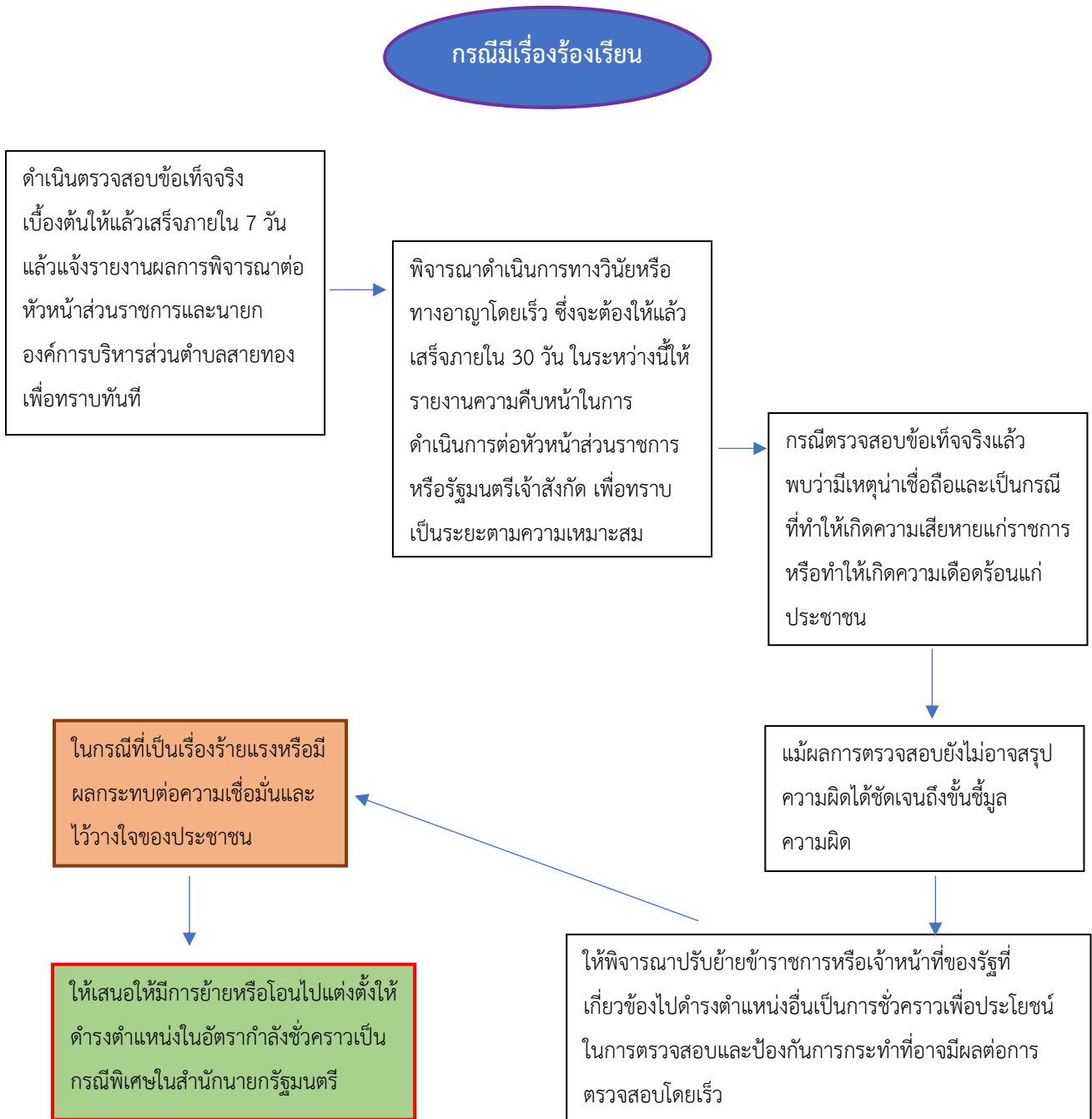
ระบบบริหารงานบุคคล

องค์การบริหารส่วนตำบลสายทอง มีการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคลโดยมีระบบการให้คุณ และให้โทษอย่างเป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่อง

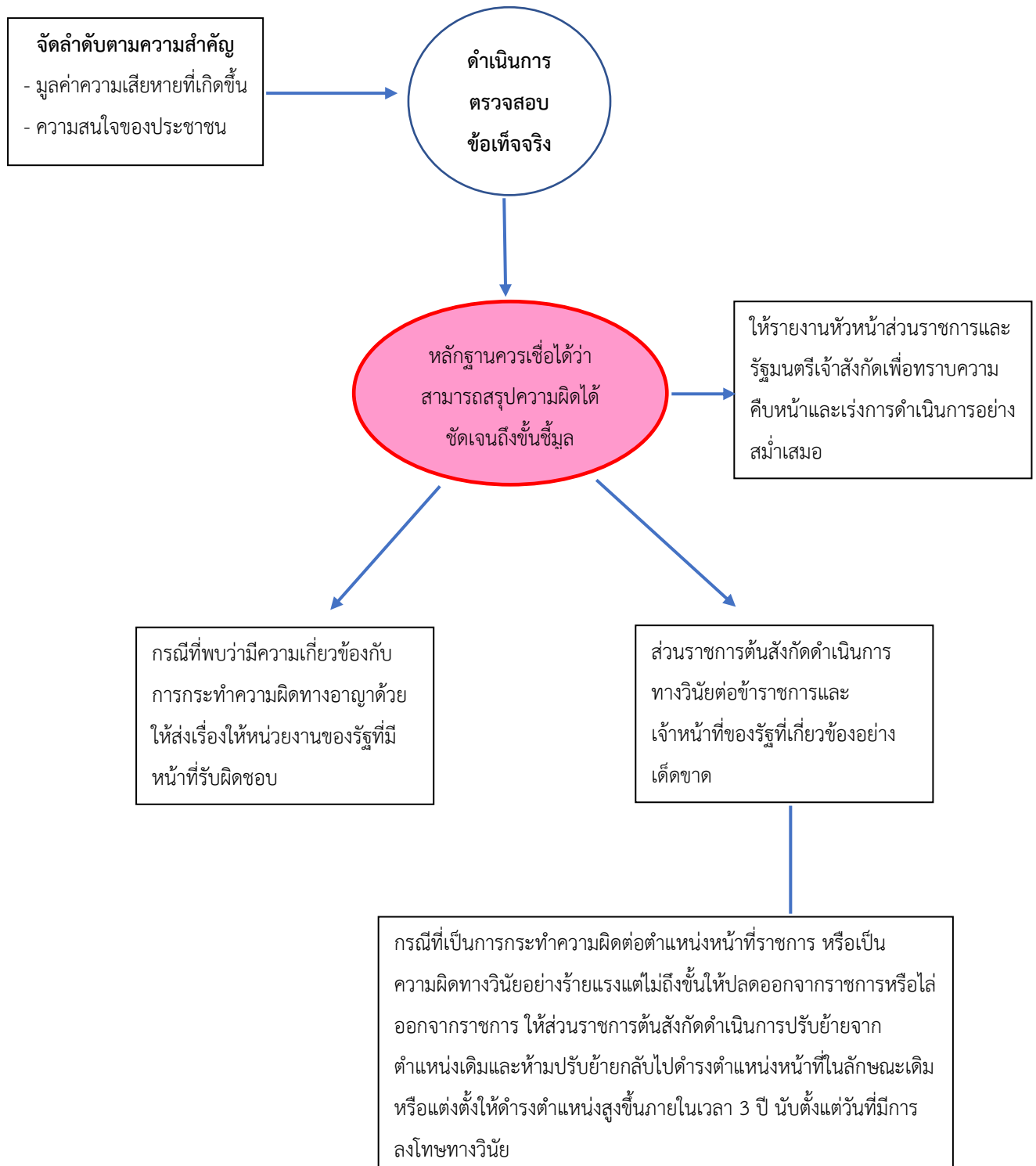
1. แนวทางปฏิบัติงานขั้นตอนและวิธีดำเนินการอย่างชัดเจนและเปิดเผย
2. มีหลักเกณฑ์ขั้นตอนในการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ทุกระดับอย่างชัดเจน และเปิดเผยเจ้าหน้าที่ทุกระดับสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทั่วถึง
3. การแต่งตั้งโยกย้าย มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติขั้นตอนดำเนินการคุณสมบัติของบุคคล หลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน ทุกคนสามารถเข้าตรวจสอบรายละเอียดได้อย่างเปิดเผยเป็นไปตามระเบียบทางราชการที่กำหนดและเกี่ยวข้อง
4. ตำแหน่งที่มีความเสี่ยงในการแสวงหาผลประโยชน์ หรืออาจถูกกล่าวหาว่าใช้ตำแหน่งเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

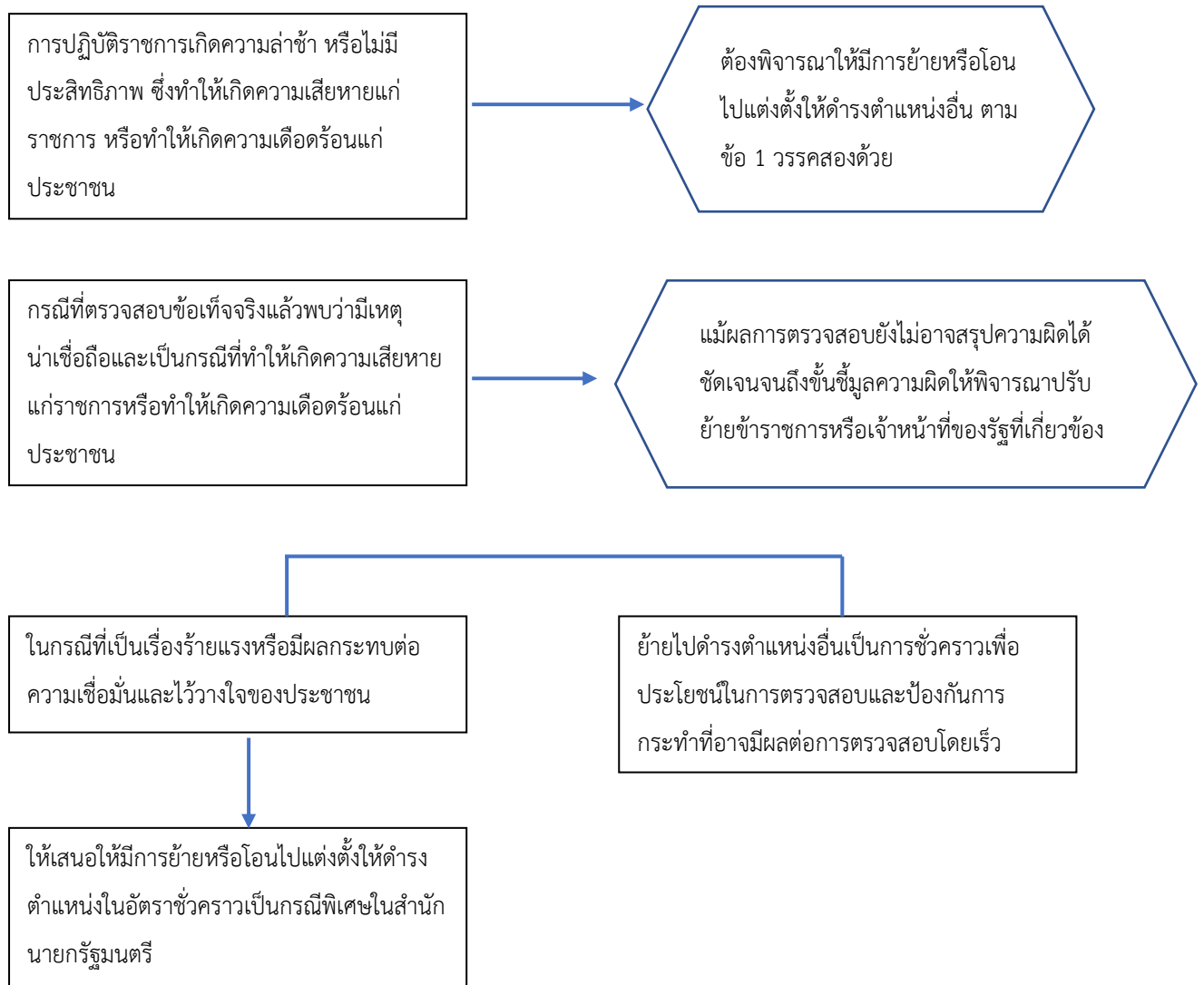
1. ในกรณีที่มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

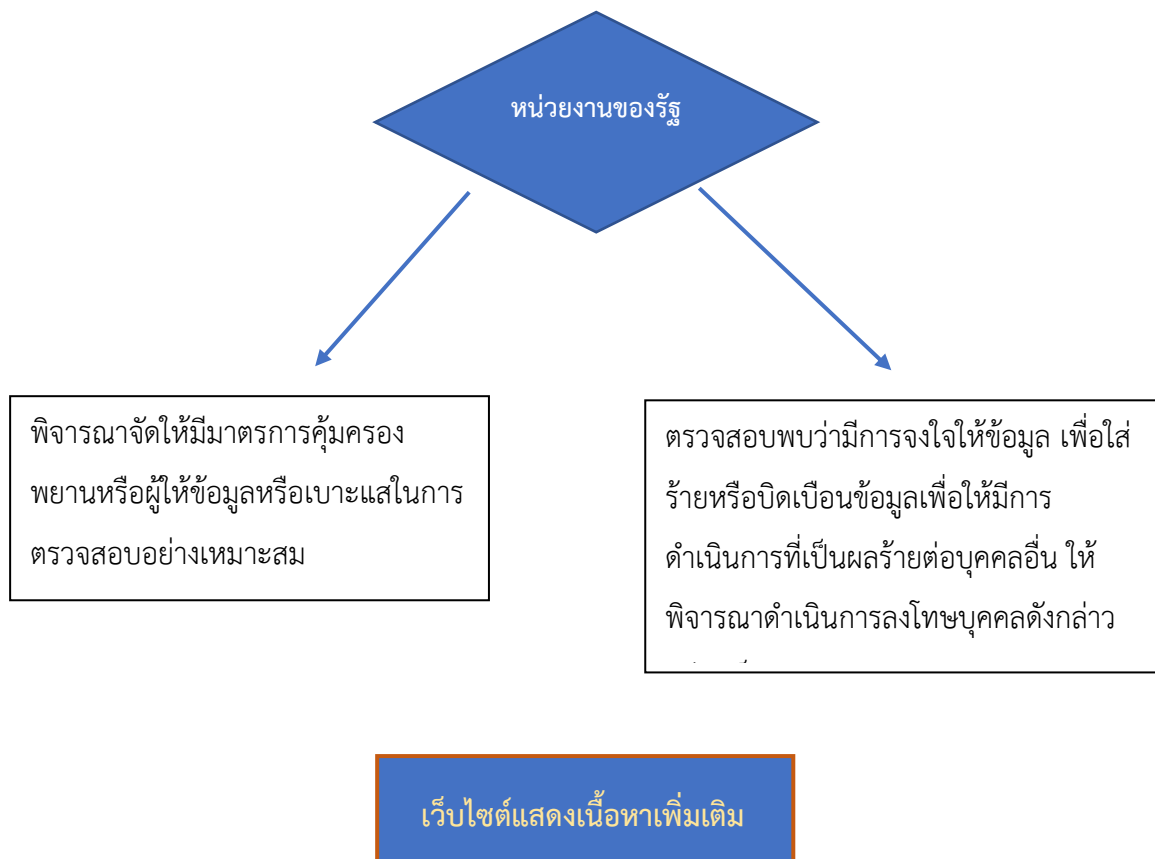
2. ในกรณีที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่าหลักฐานควรเชื่อถือว่าสามารถสรุปความผิดได้ชัดเจนถึงขั้นชี้มูลความผิด

3. การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่ทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน

4. ใหหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยาน หรือผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสในการตรวจสอบอย่างเหมาะสม เพื่อให้การได้รับข้อมูลและหลักฐานในการดำเนินการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561
: www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/052/1.PDF
2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.2543
: https://www.nacc.go.th/article_attach/s1.pdf
3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2544
: https://www.nacc.go.th/article_attach/s2.pdf
4. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
: http://ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/050/T_0001.PDF
5. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
: <https://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%a1164/%a1164-20-2560-a0001.pdf>